

Duivelsberg en Duffelt route

Een Duits-Nederlandse wandeling door twee totaal verschillende landschapstypen: de polder en de stuwwal.

In de loop der eeuwen was dit vaak een strijdtoneel. Duizend jaar geleden met in de hoofdrollen Balderik en Adela en het meest recent in WOII.

Met wat geluk zie je hier Rapunzelklokje (links).

We starten op de parkeerplaats langs de Oude Kleefsebaan op de Duivelsberg.

Duivelsberg

Deze voormalig Duitse berg werd in 1949 door Nederland geannexeerd en is nu een natuurreservaat. Het bos bestaat voornamelijk uit loofbomen, de tamme kastanjes schijnen aangeplant te zijn door de Romeinen. Onze voorouders beschouwden dit als een heilig bos en gebruikten de berg voor hun rituelen en feesten. Hedendaagse sjamanistische groepen (o.a. Wicca) doen dat nog steeds.

Neem het pad rechts omhoog het bos in.

De Heksendans

Het eerste bijzondere plekje op de route is de Heksendans, misschien ontstaan in de Romeinse tijd door afgravingen voor de dakpan-industrie. Het is hier altijd vochtig en zelfs op zonnige dagen dringt de zon maar moeizaam door het bladerdek. In de herfst is de leemkuil gevuld met mistslieten. Een plek als deze vraagt natuurlijk om lugubere verhalen! Het is dan ook geen wonder dat Thomas Olde Heuvelt deze plek gebruikt in zijn wereldwijde bestseller 'HEX'.

Het informatiebordje klopt niet helemaal. De moord in 1905 is namelijk wel degelijk opgelost. Het was de Luikse leraar Jules Cherpion, die zijn zwangere dienstbode Catherine hier verdrinkt, omdat hun relatie vanwege het standverschil onmogelijk was.

Vervolg de route. Na een stukje op de grens (het bos is Nederlands, de akkers Duits) lopen we Duitsland in. Sla rechtsaf de Vogelsang op.

Over de grens

Het ommetje over de Vogelsang is van harte aan te bevelen. Het is een kuitentbijter van de eerste categorie, maar je krijgt er een verbluffend uitzicht op de

De Heksendans, foto: David Brand

Duffelt en Zyfflich voor terug.

Onderaan de Vogelsang rechtsaf de Hauptstraße op. Na 800 meter linksaf de Viehsteege in en meteen links de Oose Wall.

Wylar

Het dorpje Wylar is een rustige, veelal agrarische, gemeenschap met 500 inwoners. Al vanaf de Romeinse tijd is het hier bewoond. De Oose Wall is een heel oud boerenpaadje, met nieuwsgierige koeien. Het kerkje is weer helemaal opgebouwd na de beschietingen in WOII. Als je goede ogen of een verrekijker bij je hebt moet je het haantje op de kerktoren eens beter bekijken. Volgens ons heeft hij een patroonhuls op zijn kop! Misschien een restant uit het laatste oorlogsjaar toen hier hevig gevochten werd door Amerikanen en Canadezen.

Vorbij de kerk ga je rechts het trapje af (Am Treppchen) en via Picardie, Bergweg en Alte Heerstraße kom je bij de Bundesstraße 9. Steek die (voorzichtig!) over en loop via de Häfnerdeich naar Zyfflich.

Zyfflich

Op het rivierduin van Zyfflich zijn de vroegste sporen van menselijke bewoning uit het stenen tijdperk, 6.000 jaar voor Christus. In de Middeleeuwen had het dorpje een belangrijke rol als kerkelijk centrum. De 'Stift Zyfflich' werd 1.000 jaar geleden door Adela en Balderik opgericht en verhuisde later naar

St. Martinskerke in Zylflich

Beeldentuin Nieuw Begin, Zylflich

De wandeling is ook te vinden op www.wandeleninbergendal.nl

Grenspaal tussen Nederland en Duitsland

Huis Wylerberg

Kranenburg. Alle kostbaarheden verhuisden mee en werden later verkocht. Zo kon het gebeuren dat dit ivoren wijwaterketeltje (zie inzet) uiteindelijk in het Metropolitan Museum van New York te bezichtigen is. Van het klooster resteert alleen het kerkje. Ook deze St. Martinskirche werd in 1945 bijna geheel verwoest. O.l.v. de populaire 'puinpas-toor' Friedrich Häfner werd de kerk weer netjes hersteld. De bekendste hedendaagse inwoners van Zylflich zijn de ooi-evaars Jan en Marie, misschien kom je ze tegen. Hun nest staat op een paal in het centrum en trekt veel toeristen. In Gaststätte Polm staat je verfrissende drankje al klaar.

Via de lange straat 'Zum Querdamm' loop je in westelijke richting de grens terug.

Zum Querdamm

De dwarsdam werd aangelegd om Zylflich te beschermen tegen overstroming van de Waal. Eerst zie je aan de linkerkant nog de interessante beeldentuin van 'Nieuw Begin', een sprookjesachtige plek met in de zomer buitenconcerten. Je loopt dit stuk over het Jacobspad, de pelgrimsweg die eindigt in het Spaanse Santiago de Compostella.

Via het Wylerbergmeer en de karakteristieke grenspaal loop je naar Beek.

Wylerbergmeer

Het Wylerbergmeer is een populair zomers recreatiegebied met gratis stranden aan het meer en een leuk speeltuintje. In de winter huizen hier vooral verschillende eendensoorten.

Direct na het drukke kruispunt kom je langs de Filosofenbeek, een prachtig stukje Nederland!

Hotel Startjeshof

Een plaquette vertelt het verhaal van het hotel dat hier stond: hotel Startjeshof. Vlak voor de Tweede Wereldoorlog vonden op de vlucht geslagen Joodse musici en kunstenaars hier een toevluchtsoord. Met hulp van Marie Schuster, de eigenaresse van landgoed Wyler, konden zij ontsnappen naar de vrijheid.

Hotel Startjeshof

Na 400 meter op de Rijkstraatweg sla je linksaf de berg op.

In de historische villa Huis Wylerberg en eromheen bevindt zich het Landschapsmuseum met miniatuurlandschappen.

Iedere woensdag en zondag van 11.00 tot 16.00 uur is het museum gratis toegankelijk (behalve op feestdagen en in de winterperiode november t/m maart).

Duivelsberg

Loop via het Filosofendal naar het pannenkoekenhuis Duivelsberg. Dit is een ideale locatie om even bij te komen van de inspanningen. Vlakbij liggen de twee heuvels van Motteburcht Mergelp. Door het bos loop je naar de parkeerplaats terug.

In de voetsporen van Adela en Balderik

Balderik van Duffelgouw en zijn vileine echtgenote gravin Adela speelden duizend jaar geleden de hoofdrol in een bittere strijd rond de Duivelsberg.

Balderik - zelf van lage adel - had een grote vis aan de haak geslagen met de 14 jaar oudere Adela. Er was echter één probleem: door haar vreselijke karakter ging vaders erfenis grotendeels naar haar zuster Luidgarde. Dat loste Adela snel op: ze vergiftigde haar zus.

Het verdere leven van het echtpaar werd gekenmerkt door moord en doodslag, zoals op de edelman Wichman van Vreden die laaghartig in een hinderlaag werd gelokt. Na deze daad moest het paar in ballingschap.

Toch mogen we beiden dankbaar zijn voor 2 hoogtepunten op de route: het klooster in Zyfflich (waarvan alleen de Sankt Martinskirche nog resteert) en de motteburcht Mergelp, die prominent aanwezig is op de Duivelsberg.

Mergelp bestaat uit twee aarden heuvels. Op de ene stond een houten toren met omwalling, de andere was het uitkijkpunt over de Duffelt.

En dat is het nog steeds!